

2. PLANIFICACIÓ TERRITORIAL

2.1 SITUACIÓ ACTUAL

2.1.1 PUNT DE VISTA SUPRAMUNICIPAL

2.1.1.1 Pla Territorial de Catalunya

Segons el Pla Territorial de Catalunya, els municipis **d'Avinyonet del Penedès, Sant Martí Sarroca, San Cugat Sesgarrigues i Sant Quintí de Mediona** són els que tenen una polaritat municipal estructurant, mentre que la resta es consideren petits nuclis de població. Aquest fet es deu a que aquests quatre municipis han tingut una major importància a la comarca per motius històrics i geogràfics, ja que per la seva situació es consideren eixos vertebradors i pols d'atracció de municipis petits.

2.1.1.2 El Pla de Carreteres (adaptació de la Llei 71/1993)

Pel que fa a la planificació de la xarxa de carreteres, es resumeixen les actuacions previstes:

MUNICIPI	PLA DE CARRETERES
Avinyonet del Penedès	Millora i variants N-340
Castellví de la Marca	Variant B-212
El Pla del Penedès	- - -
Font-rubí	- - -
La Granada	Ampliació i millora C-15
Les Cabanyes	Connexió A7 - eix del Foix - C15
Mediona	Variants de vies integrades
Olesa de Bonesvalls	- - -
Pacs del Penedès	Connexió A7 - eix del Foix - C15
Pontons	- - -
Puigdàlber	Ampliació i millora C-15
Sant Cugat Sesgarrigues	Millora i variants N-340
Sant Martí Sarroca	Variants de la BP-2121
Sant Quintí de Mediona	Eix igualada - Vilafranca del Penedès - Vilanova i la Geltrú
Santa Fe del Penedès	Ampliació i millora C-15
Torrelavit	Millora i variants BP-2151
Torrelles de Foix	Variants de vies integrades
Vilobí del Penedès	- - -

Taula 2.1.1-1: Actuacions previstes a la xarxa viària dels 18 municipis de l'Agenda 21 supramunicipal de l'Alt Penedès (Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Pla de Carreteres de Catalunya. Any 2011)

2.1.1.3 El Pla d'Espais d'Interès Natural de Catalunya i XARXA Natura 2000

MUNICIPI	PEIN	XARXA NATURA
Avinyonet del Penedès	Massís del Garraf	Serres de Litoral Central
	Muntanyes de l'Ordal	Serres de Litoral Central
Castellví de la Marca	El Montmell-Marmelar	El Montmell-Marmelar
El Pla del Penedès	---	---
Font-rubí	Capçaleres del Foix	Capçaleres del Foix
La Granada	---	---
Les Cabanyes	---	---
Mediona	Capçaleres del Foix	Capçaleres del Foix
Olesa de Bonesvalls	Massís del Garraf	Serres de Litoral Central
	Muntanyes de l'Ordal	Serres de Litoral Central
Pacs del Penedès	---	---
Pontons	Capçaleres del Foix	Capçaleres del Foix
	El Montmell-Marmelar	El Montmell-Marmelar
Puigdàlber	---	---
Sant Cugat Sesgarrigues	Massís del Garraf	Serres de Litoral Central
Sant Martí Sarroca	El Montmell-Marmelar	---
Sant Quintí de Mediona	---	---
Santa Fe del Penedès	---	---
Torrelavit	---	---
Torrelles de Foix	Capçaleres del Foix	Capçaleres del Foix
	El Montmell-Marmelar	El Montmell-Marmelar
	Sistema prelitoral central	Sistema prelitoral central
Vilobí del Penedès	---	---

Taula 2.1.1-2: Espais PEIN i Xarxa Natura dels 18 municipis de l'Agenda 21 supramunicipal de l'Alt Penedès (Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya. Any 2011)

2.1.1.4 Pla Territorial Parcial de la Regió Metropolitana de Barcelona

L'Alt Penedès pertany a l'àmbit de la regió metropolitana de Barcelona (RMB), de manera que haurà de respectar les directrius que estableixi el Pla Territorial Metropolità de Barcelona (PTMB). El PTMB definirà les directrius d'ordenació que caldrà incorporar al planejament de les comarques de la RMB. El PTMB desenvolupa el concepte de polaritat del PTGC a través de la proposta d'àrees dinamitzadores, que en gran part recolza sobre les capitals de comarca.

Dels divuit municipis que s'estudien, tots estan considerats amb un creixement moderat, segons el Pla Territorial Parcial de la Regió Metropolitana de Barcelona.

2.1.1.5 El Pla Director de Sostenibilitat de la Mancomunitat de municipis de l'Alt Penedès (PDSMAP)

Els municipis objecte d'estudi de l'Agenda 21 i que es troben dintre de l'àmbit del PDSMAP són:

- Sant Quintí de Mediona
- Torrelavit
- Pla del Penedès
- Puigdàlber

La fita que es persegueix amb aquest projecte per part de la Mancomunitat de Municipis de l'Alt Penedès es posar les bases per a fer una planificació i ordenació sostenible del territori en el marc del que podem anomenar "la nova cultura del territori"

2.1.1.6 El Pla Director Territorial de l'Alt Penedès (PDTAP)

El PDTAP distingeix tres estratègies de creixement: **mitjà, moderat i de reequilibri**.

El Pla Director Territorial determina per als municipis d'Avinyonet, Castellví, El Pla, Font-Rubí, Les Cabanyes, Mediona, Olesa, Pacs, Pontons, Puigdàlber, Santa Fe, Torrelavit i Vilobí del Penedès, un **creixement de reequilibri**, mentre que per als municipis de La Granada, Sant Martí Sarroca, Sant Quintí de Mediona i Torrelles de Foix, un **creixement moderat**. Aquets últims tenen una capacitat sensiblement superior a les derivades de les necessitats internes atès que són els que han tingut una major rellevància o bé per la seva història, o bé per la seva situació geogràfica dins d'un dels eixos viàries estructurats, o bé per la seva capacitat de pol d'atracció d'equipaments.

2.1.2 PUNT DE VISTA MUNICIPAL

2.1.2.1 Estat de planejament local

2.1.2.2 Sòl urbà i urbanitzable

2.1.2.2.1 Planejament vigent

A continuació s'adjunta quadre resum del planejament vigent de cada municipi:

MUNICIPI	TIPUS PLANEJAMENT	ANY	EN REVISIÓ
Avinyonet del Penedès	POUM	2005	NO
Castellví de la Marca	PGOM	1985	SI
El Pla del Penedès	Normes subsidiàries	1993	NO
Fontrubi	Text refòs normes urbanístiques	2006	NO
La Granada	Text refòs normes urbanístiques	2006	NO
Les Cabanyes	Text refòs normes urbanístiques	2005	NO
Mediona	Text refòs normes urbanístiques	2008	NO
Olesa de Bonesvalls	Text refòs normes urbanístiques	2008	NO
Pacs del Penedès	Text refòs normes urbanístiques	2005	NO
Pontons	Normes subsidiàries	1997	NO
Puigdàlber	Normes subsidiàries	1984	NO
St. Martí Sarroca	POUM	2008	NO
St. Cugat Sesgarrigues	POUM	2007	NO
St. Quintí de Mediona	Normes subsidiàries	1984	SI
Sta. Fe del Penedès	Normes subsidiàries	1984	SI
Torrelavit	Text refòs normes urbanístiques	2006	NO
Torrelles de Foix	POUM	2010	NO
Vilobí del Penedès	Normes subsidiàries	1989	SI

Taula 2.1.2-1: Estat del planejament en els 18 municipis de l'Agenda 21 supramunicipal de l'Alt Penedès (Font: Elaboració pròpia. Any 2011)

La major part dels municipis disposa de planejament posterior a l'any 2005 o bé l'està revisant, a excepció d'El Pla del Penedès, Pontons i Puigdàlber, amb planejaments anteriors a la Llei d'Urbanisme 2/2002 (ara derogada), i sense cap revisió en curs.

2.1.2.2.2 Proposta de creixement

El model de creixement de cada municipi ha de complir amb les determinacions del Pla Director Territorial de l'Alt Penedès. Degut als 3 anys que només té de vigència, és difícil avaluar si la proposta s'assimila a la tendència real.

2.1.2.2.3 Suficiència de recursos

▪ Energia

Els nous creixements que es puguin preveure i especialment els contemplats en el Pla Director Territorial de l'Alt Penedès són compatibles amb la xarxa i els recursos actuals. Cal destacar si més no la manca de gas natural en la majoria dels municipis i que l'establiment d'aquesta xarxa hauria de ser prioritari a la comarca.

▪ Aigua (abastament i sanejament)

Pel que respecte a l'abastament d'aigua, el conjunt dels 18 municipis objecte d'estudi no és actualment autosuficient i ha de suplir les necessitats addicionals amb els recursos provinents de la xarxa Ter-Llobregat

Pel que respecte al sanejament, cal tenir en compte que actualment no està solucionat el sanejament del conjunt dels 18 municipis objecte d'estudi, tant per raons de conducció de les aigües residuals (manca de xarxa i/o insuficient capacitat de la mateixa) com per raons d'insuficient capacitat de depuració.

▪ Residus

Les instal·lacions pel transport i tractament de residus existents a la comarca són suficients d'acord amb el PROGEMIC, tenint en compte els nous creixements que es puguin preveure a la comarca.

2.1.2.2.4 Plans de barri

No es té constància de cap Pla de Barri assignat a cap dels municipis estudiats, tot i que a la convocatòria de 2010 s'han presentat els municipis de Sant Joan de Mediona i la zona del Centre Vila i Vilet de Sant Quintí de Mediona.

2.1.2.3 Sòl no urbanitzable (SNU)

2.1.2.3.1 Entorns i valors naturals

Les unitats paisatgístiques que hi ha a la comarca són les següents:

Unitat 1. El paisatge forestal i agrari de les serres de Mediona i les muntanyes de Pontons

Unitat 2. El paisatge vitivinícola de la plana de l'Alt Penedès

Unitat 3. El paisatge forestal i agrari de les muntanyes de l'Ordal, Olèrdola i Foix

2.1.2.3.2 Espais de connectivitat ecològica

- *Eix del riu Anoia*
- *Eix del riu de Bitlles*
- *Eix Sant Llorenç d'Hortons - Ordal*
- *Eix Ancosa-Montagut – El Pla del Penedès- Ordal*
- *Eix Sant Quintí- Sant Llorenç*
- *Eix Anoia – El Garraf*
- *Eix Mediona – Pontons*
- *Eix del riu Foix*
- *Eix Ancosa-Montagut – El Foix*
- *Eix Ordal – El Foix*
- *Eix Castellví – El Montmell*

2.1.2.3.3 Espais agrícoles

La vinya ocupa el 30% del territori de la Comarca (18.103 ha), el que correspon al 80% dels conreus. Predominen les explotacions petites i mitjanes.

2.1.2.3.4 Planejament urbanístic i xarxa ambiental: punts crítics

Un dels punts a tenir en compte és la proximitat entre el connector ecològic ZEIC-P2 “Ancosa-Montagut – El Pla del Penedès – muntanyes de l’Ordal” a l’altura de La Granada. És un àmbit que, donat el moment de la creació de les infraestructures s’hi ha de vetllar la seva funció ecològica respectant l’àrea d’amortiment que protegeix el connector.

Els altres punts existents són rellevants per la seva funció de separadors urbans i que poden ser interessants de tenir en compte en el camp del planejament urbanístic, i corresponen a les zones de vinya situades entre les poblacions Pacs del Penedès i les Cabanyes, per una banda; i entre La Granada i Santa Fe del Penedès, per l'altra. El separador ZIC-L7, entre Sant Quintí de Mediona i la zona prevista com a àrea d’especialització industrial del mateix municipi, a La Remugosa, s’amplia la seva superfície i es prolonga cap al sud.

2.1.2.3.5 Patrimoni històric, arquitectònic i cultural

▪ Camins històrics

S’identifiquen dues xarxes superposades de camins, que reflecteixen l’estructura típica d’un sistema d’interrelacions entre nuclis situats en un àmbit agrari. Una d’elles comunica els nuclis antics i els de vinya. L’altra, està formada pels camins ramaders i es caracteritza per mantenir la continuïtat dels traçats, seguir la línia de la carena i per passar lluny de les construccions i dels nuclis habitats.

▪ **Camins de gran recorregut (GR) i senders de petit recorregut (PR)**

Es basa en la xarxa de camins rurals que connectaven tradicionalment els pobles.

▪ **Patrimoni cultural**

El Patrimoni cultural està protegit per la Llei 9/1993, del 30 de setembre, del patrimoni cultural català.

2.1.2.3.6 Estratègia i determinacions d'ordenació dels espais oberts

Eixos estratègics d'ordenació dels espais oberts

- 1) Assegurar la protecció dels espais d'interès naturals.
- 2) Limitar el creixement urbanístic.
- 3) Assegurar les connexions ecològiques necessàries.
- 4) Mantenir la qualitat dels rius i marges fluvials.
- 5) Protegir els paisatges agrícoles.

Determinacions estratègiques sobre els espais oberts

- 1) La delimitació i la protecció especial d'aquells espais oberts que actualment ja estan protegits sectorialment per la legislació ambiental i aquells que el Pla considera que tenen un elevat valor agrícola o forestal, un valor ecològic en l'àmbit regional o comarcal, un especial interès cultural i identitari o que juguen un paper destacat en la connectivitat ecològica o en el cicle hidrològic.
- 2) La protecció especial, tant pel seu valor natural com pel valor de la vinya ocupa la totalitat dels espais oberts.
- 3) Els dimensionat i naturalesa dels creixements urbans que el municipi pugui proposar hauran de concordar amb les estratègies de desenvolupament que el Pla territorial assigna a cada nucli de població.
- 4) L'exclusió normativa del desenvolupament urbà i de l'edificació en terrenys incompatibles o inadequats, sigui quin sigui el règim de protecció que li assigna el Pla; cosa que inclou el sòl afectat per riscos naturals greus i el sòl de domini públic.
- 5) L'establiment de directrius normatives per a un planejament urbanístic municipal proactiu del sòl no urbanitzable orientat a garantir l'equilibri d'éssers humans - natura, la qualitat de vida i el desenvolupament sostenible.
- 6) L'establiment de normes generals relatives a les edificacions i instal·lacions en sòl no urbanitzable i, en general, a la transformació del sòl en els paisatges rurals.

2.1.2.3.7 Propostes d'espais oberts

L'anàlisi percentual posa de manifest que la superfície que el Pla Director Territorial de l'Alt Penedès protegeix especialment ocupa una superfície aproximada de 55.600 ha, un 93% del total de la comarca

Proposta d'espais oberts de protecció especial d'interès natural o ambiental

Espais de protecció especial per raó dels valors natural

- Els espais protegits sectorialment per la legislació ambiental.
- Els connectors ecològics i els espais de valor local i/o comarcal.
- Altres espais de valor natural.

Espais de protecció especial per raó dels valors agrícoles

- Els espais d'interès agrícola.

Espais oberts de protecció especial de la vinya

Es considera d'aquest tipus tot el sòl no urbanitzable que no es tipifica com a sòl de protecció i especial d'interès natural

Espais singulars

Atès que amb la Llei d'Urbanisme 2/2002 de 14 març, hi ha un canvi en la consideració del sòl no urbanitzable, tots els municipis amb un planejament vigent anterior a aquesta llei no asseguren una protecció específica dels espais singulars. Concretament es tracta dels municipis de **Castellví de la Marca, El Pla del Penedès, Pontons, Puigdàlber, Sant Quintí de Mediona, Santa Fe del Penedès i Vilobí del Penedès**. D'aquests municipis, alguns ja es troben en procés de revisió del planejament general i, per tant, incorporen proteccions en un futur proper, però els municipis d'El Pla del Penedès, Pontons i Puigdàlber, compten amb un planejament anterior al 2002 i no tenen prevista la seva revisió; caldrà tenir-ho en compte en les avaluacions d'aquests sòls.

La resta de municipis, disposen de zones en sòl no urbanitzable ja protegides supramunicipalment, i altres zones on el municipi no hi dona una protecció suficient.

2.1.2.4 ARE

No hi ha cap Àrea Residencial Estratègica (ARE) que afecti a cap dels municipis estudiats.

2.1.2.5 Informes ambientals

Els municipis d'El Pla del Penedès, Font-rubí, La Granada, Les Cabanyes, Mediona, Olesa de Bonesvalls, Pacs del Penedès, Pontons, Puigdàlber i Torrelavit no disposen d'avaluació ambiental.

2.2 ASPECTES DIAGNÒSTICS SIGNIFICATIUS

PLANEJAMENT SUPRAMUNICIPAL

El Planejament local està condicionat directament o indirectament pels plans supramunicipals.

Els plans supramunicipals son:

- Pla Territorial de Catalunya
- Pla de Carreteres (adaptació de la Llei 71/1993)
- Pla d'Espais d'Interès Natural de Catalunya i XARXA Natura 2000
- Pla Territorial Parcial de la regió Metropolitana de Barcelona
- Pla Director de Sostenibilitat de la Mancomunitat de municipis de l'Alt Penedès
- Pla Director Territorial de l'Alt Penedès.

Concretament el Pla Director Territorial de l'Alt Penedès i el Pla Territorial Parcial de la regió Metropolitana de Barcelona, són els plans que condicionen directament el planejament local.

A continuació es presenten alguns punts diagnòstics respecte al planejament supramunicipal en particular:

▪ **Pla Territorial de Catalunya**

- **La majoria de municipis estan considerats petits nuclis de població**

Només els municipis d'Avinyonet del Penedès, Sant Martí Sarroca, San Cugat Sesgarrigues i Sant Quintí de Mediona són els que tenen una polaritat municipal estructurant dintre del Pla Territorial de Catalunya, mentre que la resta es consideren petits nuclis de població.

Aquest fet es podria percebre negativament per alguns municipis, mentre que per a altres pot ésser un motiu positiu.

- **Plantejament d'objectius i mesures que afavoreixen i protegeixen els municipis**

El Programa de Planificació Territorial de Catalunya conté 15 criteris generals, a mode d'objectius que són els següents:

1. Afavorir la diversitat del territori i mantenir la referència de la seva matriu biofísica.
2. Protegir els espais naturals, agraris i no urbanitzables en general com a components de l'ordenació del territori.
3. Preservar el paisatge com un valor social i un actiu econòmic del territori.
4. Moderar el consum de sòl.
5. Afavorir la cohesió social del territori i evitar la segregació espacial de les àrees urbanes.
6. Protegir i potenciar el patrimoni urbanístic que vertebrava el territori.
7. Facilitar una política d'habitatge eficaç i urbanísticament integrada.
8. Propiciar la convivència d'activitats i habitatge a les àrees urbanes i racionalitzar la implantació de polígons industrials o terciaris.
9. Aportar mesures de regulació i orientació espacial de la segona residència.
10. Els nous creixements han de ser compactes i en continuïtat.
11. El creixement urbà ha de reforçar una estructura nodal del territori.

12. La mobilitat és un dret i no una obligació.
13. Facilitar el transport públic mitjançant la polarització i la compacitat dels sistemes d'assentaments.
14. Atendre especialment la vialitat que estructura territorialment els desenvolupaments urbans.
15. Integrar Catalunya en el sistema de xarxes urbanes i de transport europees mitjançant infraestructures concordants amb la matriu territorial.

Aquests punts afavoreixen i resolen algunes qüestions no resoltes en alguns municipis.

▪ PEIN – Xarxa Natura

▪ Manca d'espais protegits en alguns municipis

Els municipis d'El Pla del Penedès, Pacs del Penedès, Sant Quintí de Mediona, Torrelavit i Vilobí del Penedès, no disposen de cap espai protegit dins del PEIN o la Xarxa Natura, tot i que Sant Quintí de Mediona està tramitant una proposta d'ampliació de la Xarxa Natura 2000, incorporant terrenys pròxims a la Serra del Bolet, situats al sud del casc.

Els municipis de La Granada, Les Cabanyes, Puigdàlber i Santa Fe del Penedès, tampoc en tenen, tot i que no tenen potencial per poder disposar d'espais protegits.

S'haurà de valorar si cal ampliar aquests espais a la resta de municipis.

▪ La majoria de municipis té espais protegits

La resta de municipis té en major o menor superfície, àmbits inclosos en el PEIN i/o la Xarxa Natura.

Els municipis inclosos en aquestes figures disposen de criteris homogenis de protecció a nivell territorial.

▪ Pla Territorial Parcial de la Regió Metropolitana de Barcelona

▪ Respectar directrius del PTMB

L'Alt Penedès pertany a l'àmbit de la regió metropolitana de Barcelona (RMB) de manera que haurà de respectar les directrius que estableixi el PTMB.

Aquest fet es podria percebre negativament per alguns municipis, però segurament des del punt de vista mediambiental o sostenible és una oportunitat positiva.

▪ Possible afectació a la identitat del paisatge, el creixement harmònic i el manteniment de l'activitat agrària

Segons el Consell Comarcal de l'Alt Penedès i de la Plataforma per una Vegueria pròpia, el Pla Territorial Parcial de la Regió Metropolitana de Barcelona pot afectar la identitat del paisatge, el creixement harmònic i el manteniment de l'activitat agrària a l'àmbit de l'Alt Penedès i ignora parts substancials del Pla Director de l'Alt Penedès.

- **El 75% del territori de la RMB és sòl no urbanitzable.**

El 75% del territori de la RMB és sòl no urbanitzable, fet que ajuda a la preservació del paisatge. Aquest criteri concorda amb el que estableix el Pla Director Territorial de l'Alt Penedès.

- **Creixement moderat**

El Pla Territorial Parcial de la Regió Metropolitana de Barcelona preveu que els 18 (el 100%) municipis tindran una estratègia urbana, amb un creixement moderat.

Aquest fet es podria percebre negativament per alguns municipis, mentre que per a altres pot ésser un motiu positiu.

- **Pla Director de Sostenibilitat de la Mancomunitat de municipis de l'Alt Penedès.**

- **Els municipis de Sant Quintí de Mediona, Torrelavit, el Pla del Penedès i Puigdàlber es troben dintre de l'àmbit del Pla Director de Sostenibilitat de la Mancomunitat de municipis de l'Alt Penedès**

Aquesta mancomunitat té com a objectiu posar les bases per a fer una planificació i ordenació sostenible del territori en el marc que podem anomenar "la nova cultura del territori" amb els següents objectius:

1.- Incorporar de manera decidida els principis de sostenibilitat i els criteris ambientals dins del procés de planificació dels territoris no urbanitzats.

2.- Enfocar el planejament urbanístic sobre la base, d'un estudi d'abast supramunicipal en profunditat sobre la situació i els processos del sòl no urbanitzable que defineixi i estableix una proposta ordenació conjunta de tot l'àmbit. És un canvi conceptual i metodològic del procés de planificació que és de gran importància, doncs incorpora, els aspectes ambientals i els criteris de sostenibilitat des de l'inici del procés i no a posteriori com fins ara succeeix.

3.- Fer una aposta de treball conjunt entre les diferents administracions que participen d'aquesta iniciativa

4.- Identificar els valors productius, ecològics, ambientals i patrimonials i del paisatge del sòl no urbanitzable dels municipis que formen de la Mancomunitat de Municipis de l'Alt Penedès per garantir la planificació i gestió sostenible del territori que afavoreixi el manteniment i protecció dels espais agrícoles, forestals i fluvials, de les funcions ecològiques i paisatgístiques del territori fent-ho compatible amb el desenvolupament de l'activitat econòmica i l'ús social per garantir la millora de la qualitat de vida

▪ Pla Director Territorial de l'Alt Penedès

▪ Enfortiment de la comarca i protecció dels espais naturals

El Pla Director Territorial de l'Alt Penedès enforteix l'estructura comarcal del territori penedesenc i reforça els llaços entre les diferents poblacions, protegeix la vinya i els espais naturals (93% del Sòl de la Comarca), preveu més carreteres i vies de tren.

▪ El 72% dels municipis tindran un creixement de reequilibri

El Pla Director Territorial de l'Alt Penedès preveu:

13 dels 18 (el 72%) municipis tindran un creixement de reequilibri.

Aquest fet es podria percebre negativament per alguns municipis, mentre que per a altres pot ésser un motiu positiu.

▪ El 28% dels municipis tindran un creixement moderat.

5 dels 18 (el 28%) municipis tindran un creixement moderat.

Aquest fet es podria percebre negativament per alguns municipis, mentre que per a altres pot ésser un motiu positiu.

▪ Alta capacitat de creixement dels municipis de La Granada, Sant Cugat Sesgarrigues, Sant Martí Sarroca, Sant Quintí de Mediona i Torrelles de Foix

El Pla Director Territorial de l'Alt Penedès preveu que els municipis de La Granada, Sant Cugat Sesgarrigues, Sant Martí Sarroca, Sant Quintí de Mediona i Torrelles de Foix tenen una capacitat de creixement sensiblement superior a les derivades de les necessitats internes atès que són els que han tingut una major rellevància a bé per la seva història, o bé per la seva situació geogràfica dins d'uns dels eixos viàries estructurats, o bé per la seva capacitat de pol d'atracció d'equipaments.

▪ Tendència a potenciar usos diversificats i reconsideració de densitats

El Pla Director Territorial de l'Alt Penedès preveu que els nous planejaments tendiran a la potenciació d'usos diversificats, i a la reconsideració de les densitats, particularment en aquells casos en què les previsions de població s'han fet segons densitats molt baixes, densitats teòriques de 25, 40 i 60 habitats per hectàrea.

▪ Aposta pel transport públic i potenciació del ferrocarril

El PDTAP fa una aposta decidida pel transport públic amb la potenciació del ferrocarril. Recull un dels trams del Ferrocarril Orbital (Vilanova-Mataró). El Pla preveu també increment de la dotació de serveis regionals ràpids utilitzant la línia d'alta velocitat, així com la millora del servei de Rodalies amb més freqüències de pas en totes dues direccions, tot i que finalment l'Ave no parará a Vilafranca. D'altra banda, concreta la creació de l'estació de trens regionals a la zona nord del nucli urbà de Vilafranca del Penedès, però l'estació de mercaderies prevista a l'oest de la comarca, prop de Santa Margarida i els Monjos, finalment es situarà al Baix Penedès. També actua en la millora dels accessos, els aparcaments i el transport públic

intermodal. Tanmateix el Pla Director preveu la reserva d'espai per a l'execució de la línia ferroviària de mercaderies.

PLANEJAMENT MUNICIPAL

La major part dels municipis disposa de planejament posterior a l'any 2005 o bé l'està revisant, a excepció d'El Pla del Penedès, Pontons i Puigdàlber, amb planejaments anteriors a la Llei d'Urbanisme 2/2002 (ara derogada), i sense cap revisió en curs.

Cada municipi ha de desenvolupar el seu planejament en clau ambiental.

▪ Planejament vigent

- **Planejaments adaptats a la Llei d'Urbanisme 2/2002 (22%) – Incorporen criteris ambientals**

MUNICIPI	TIPUS PLANEJAMENT	ANY	EN REVISIÓ
Avinyonet del Penedès	POUM	2005	NO
St. Martí Sarroca	POUM	2008	NO
St. Cugat Sesgarrigues	POUM	2007	NO
Torrelles de Foix	POUM	2010	NO

Aquests municipis incorporen, presumptament, criteris ambientals en la redacció del seus planejaments o bé estan incorporats a nivell supramunicipal.

- **Planejaments no adaptats a la Llei d'Urbanisme 2/2002 (56%) – No incorporen criteris ambientals**

MUNICIPI	TIPUS PLANEJAMENT	ANY	EN REVISIÓ
El Pla del Penedès	Normes subsidiàries	1993	NO
Font-rubí	Text refós normes urbanístiques	2006	NO
La Granada	Text refós normes urbanístiques	2006	NO
Les Cabanyes	Text refós normes urbanístiques	2005	NO
Mediona	Text refós normes urbanístiques	2008	NO
Olesa de Bonesvalls	Text refós normes urbanístiques	2008	NO
Pacs del Penedès	Text refós normes urbanístiques	2005	NO
Pontons	Normes subsidiàries	1997	NO
Puigdàlber	Normes subsidiàries	1984	NO
Torrelavit	Text refós normes urbanístiques	2006	NO

Aquests municipis no incorporen criteris ambientals en la redacció del seus planejaments, encara que potser ho estan a un nivell mínim.

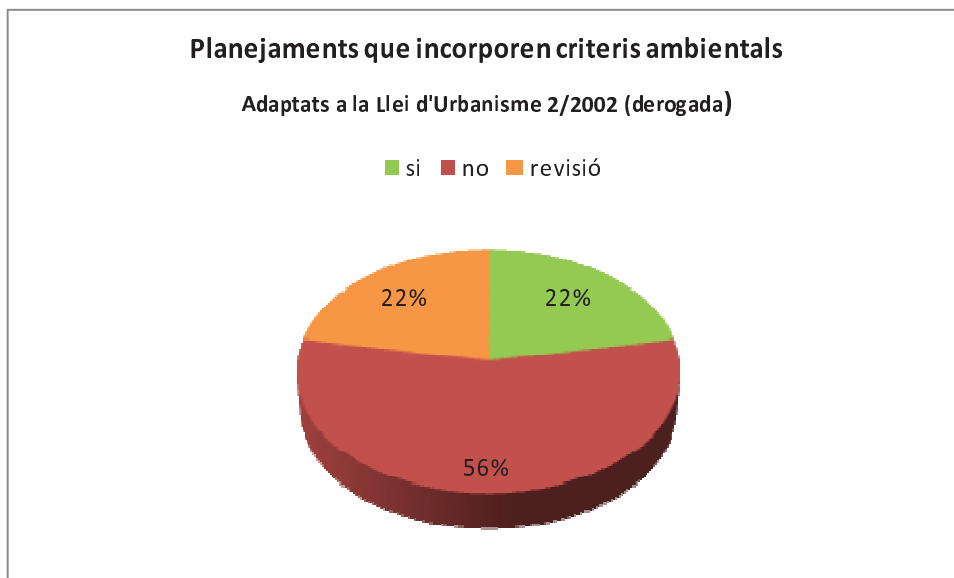
- **Planejaments no adaptats a la Llei d'Urbanisme 2/2002, en fase de revisió (22%) – Incorporaran criteris ambientals**

MUNICIPI	TIPUS PLANEJAMENT	ANY	EN REVISIÓ
Castellví de la Marca	PGOM	1985	SI
St. Quintí de Mediona	Normes subsidiàries	1984	SI
Sta. Fe del Penedès	Normes subsidiàries	1984	SI
Vilobí del Penedès	Normes subsidiàries	1989	SI

Aquests municipis no incorporen criteris ambientals en la redacció del seus planejaments, encara que potser ho estan a un nivell mínim, però es troben en fase revisió.

En resum, quatre municipis incorporen criteris ambientals, deu no ho incorporen i els quatre restants estan en fase de revisió. A continuació s'adjunta gràfic amb el percentatge de municipis que incorporen criteris ambientals.

VALOR DEL PAISATGE

L'Alt Penedès té molt clar que la conservació i millora del paisatge és i serà fonamental per la comarca.

▪ Carta del paisatge

En els últims anys la comarca, ha treballat de manera decidida, en aquesta línia de tal manera que l'any 2004 tots els municipis de la comarca, el Consell Comarcal, entitats socials i econòmiques, la Diputació de Barcelona i varis departaments de la Generalitat de Catalunya es van adherir a la Carta del Paisatge, la qual tenia com a objectiu la conservació i millora del Paisatge del Penedès.

D'altra banda, s'hauria de revisar si s'han assolit tots els objectius de la carta del paisatge.

▪ Integració Paisatgística dels Polígons industrials

El Consell Comarcal, varis municipis i les Juntes o Associacions de propietaris de varis polígons industrials de la comarca van destinar subvencions i fons propis a la Integració Paisatgística d'alguns polígons industrials de la comarca., doncs hi ha un alt grau de sensibilització en aquest tema.

Malgrat això, s'han destinat pocs recursos i no s'ha fet un anàlisi i estudi exhaustiu dels polígons que necessiten més actuacions, encara que s'hagi actuat en un nombre petit d'ells.

▪ "Ordenança del Paisatge" i "Ordenança dels moviments de terres en Sòl No Urbanitzable"

El Consell Comarcal de l'Alt Penedès ha elaborat dues ordenances per preservar i millorar el paisatge. Concretament es tracta de l'"Ordenança del Paisatge" i l'"Ordenança dels moviments de terres en Sòl No Urbanitzable".

Per que siguin efectives aquestes ordenances, s'haurien d'aplicar i assumir pels Ajuntaments.

▪ Sensibilització i pressió urbanística

A la comarca hi ha una gran sensibilització per treballar per la conservació i millora del paisatge del Penedès. Malgrat la gran pressió urbanística de la Regió Metropolitana de Barcelona, la comarca de l'Alt Penedès encara conserva un paisatge agrari de gran valor ambiental. El futur de la conservació del paisatge depèn en gran mesura del rendiment econòmic que es pugui derivar de l'enoturisme.

2.3 DIAGNOSI ESTRATÈGICA

2.3.1 DIAGNOSI GENERAL

PUNTS FORTS

- El programa de Planificació Territorial de Catalunya planteja objectius i mesures que afavoreixen i protegeixen els municipis objecte d'estudi de l'Agenda 21.
- La majoria de municipis disposen d'espais protegits inclosos en el PEIN i/o la Xarxa Natura amb criteris homogenis de protecció a nivell territorial.
- El 75% del territori de la RMB és sòl no urbanitzable, fet que ajuda a la preservació del paisatge.
- Els municipis de Sant Quintí de Mediona, Torrelavit, el Pla del Penedès i Puigdàlber es troben dintre de l'àmbit del Pla Director de Sostenibilitat de la Mancomunitat de municipis de l'Alt Penedès, amb l'objectiu de realitzar una planificació i ordenació sostenible del territori.
- El Pla Director Territorial de l'Alt Penedès (PDTAP) enforteix l'estructura comarcal del territori i la protecció dels espais oberts (inclou els sòls protegits i sòls de valor natural i connectors, sòls de protecció especial per a la vinya, PEIN i altres espais protegits, àrees inundades o aqüífers protegits).
- El PDTAP preveu que el 72% dels municipis tindran un creixement de reequilibri, que són aquells on no es considera adient l'aplicació d'estratègies de dinamització. Es tracta de nuclis de petita extensió, amb condicions limitades d'accessibilitat o poca disponibilitat de sòl per ésser urbanitzat, aquests nuclis mantenen el seu paper territorial i han d'adaptar el seu creixement a les dinàmiques demogràfiques internes, però no és aconsellable que es dimensionen per acollir demandes exògenes.
- El PDTAP preveu que el 28% dels municipis tindran un creixement moderat, que son aquells assentaments als quals es reconeix un paper de centralitat, una connectivitat acceptable i poden permetre's assolir un major nombre d'habitatges i llocs de treball més enllà de les seves necessitats internes.
- El PDTAP preveu l'alta capacitat de creixement sensiblement superior a les derivades de les necessitats internes dels municipis de La Granada, Sant Cugat Sesgarrigues, Sant Martí Sarroca, Sant Quintí de Mediona i Torrelles de Foix.
- El PDTAP aposta pel transport públic i potenciació del ferrocarril.
- Un 22% dels municipis objecte de l'Agenda 21 disposa de planejaments adaptats a la Llei d'Urbanisme 2/2002, incorporant criteris ambientals.

PUNTS FEBLES

- El Pla Territorial de Catalunya considera la majoria de municipis objecte de l'Agenda 21 petits nuclis de població, ja que no tenen una polaritat estructurant per motius històrics i geogràfics i per la seva situació no es poden considerar eixos vertebradors o pols d'atracció d'altres municipis.
- Hi ha una manca d'espais protegits dintre del PEIN i/o la Xarxa Natura en alguns municipis, alguns d'ells sense cap potencial per disposar-ne.
- Els municipis de l'Alt Penedès hauran de respectar directrius del Pla Territorial Parcial de la Regió Metropolitana de Barcelona (PTMB).
- El PTMB podria afectar a la identitat del paisatge, el creixement harmònic i el manteniment de l'activitat agrària dels municipis que formen part de l'Agenda 21.
- El PTMB preveu que els 18 municipis tindran una estratègia urbana amb un creixement moderat.
- Un 56% dels municipis objecte de l'Agenda 21 no disposa de planejaments adaptats a la Llei d'Urbanisme 2/2002, incorporant criteris ambientals.
- Un 22% dels municipis objecte de l'Agenda 21 no disposa de planejaments adaptats a la Llei d'Urbanisme 2/2002, però estan en fase de revisió.
- Malgrat el Penedès és la primera comarca que va aprovar una carta del paisatge (l'any 2004), no s'apliquen els objectius.
- S'ha treballat tímidament en la integració paisatgística dels polígons industrials de La Plana d'en Florit (Les Cabanyes), Can Merlines (Avinyonet del Penedès), La Masia (St. Cugat Sesgarrigues), San Pere Molanta (Olèrdola) i Vilobí (Vilobí del Penedès) en front del total dels polígons existents.
- El Consell Comarcal de l'Alt Penedès ha elaborat "l'Ordenança del Paisatge" i "l'Ordenança dels moviments de terres en Sòl No Urbanitzable", tot i que no seran efectives fins que les apliquin i assumeixin els Ajuntaments.
- Malgrat la sensibilització per conservar i millorar el paisatge de l'Alt Penedès, existeix una gran pressió urbanística de la Regió Metropolitana de Barcelona.